

Dosarul nr. 3r-11/24

2-20104319-01-3r-15012024

Prima instanță: Judecătoria Cimișlia, sediul central (I. Volcovschi)

Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (A. Mironov, D. Fujenco, Ș. Starciuc)

ÎNCHEIERE

27 martie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă

examinând recursul depus de Primăria orașului Leova, reprezentată de avocatul Andrei Coadă,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Sofia Haruța împotriva Primarului orașului Leova cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea emiterii actului administrativ, repararea prejudiciului moral, împotriva încheierii din 11 decembrie 2023 a Curții de Apel Comrat,

c o n s t a t ă :

La data de 26 august 2020 Sofia Haruța a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primarului or. Leova, solicitând anularea notificării nr.698-02/1-37 din 13 august 2020 privind respingerea cererii prealabile în vederea eliberării certificatului de urbanism pentru proiectări, obligarea Primarului or.Leova în emiterea actului administrativ privind eliberarea certificatului de urbanism pentru proiectări asupra bunului imobil cu numărul cadastral xxxxx, situat în xxxxx conform cererii din 19 februarie 2020, repararea prejudiciului moral pentru neeliberarea certificatului de urbanism pentru proiectări în mărime de 5 000 lei.

Prin hotărârea din 23 august 2023 a Judecătoriei Cimișlia, sediul central, s-a declarat admisibilă parțial acțiunea. Cererea de chemare în judecată înaintată de Haruța Sofia către Primarul or. Leova privind anularea notificării nr.698-02/1-37 din 13 august 2020 privind respingerea cererii prealabila în vederea eliberării certificatului de urbanism pentru proiectări, obligarea Primarului or.Leova în emiterea actului administrativ privind eliberarea certificatului de urbanism pentru proiectări asupra bunului imobil cu numărul cadastral xxxxx, situat în xxxxx, conform cererii din 19 februarie 2020, s-a admis. S-a dispus anularea totală a actului

administrativ individual ca fiind ilegal nr.698-02/1-37 din data de 13 august 2020 emis de Primarul or. Leova, privind respingerea cererii prealabile în vederea eliberării certificatului de urbanism pentru proiectări asupra bunului imobil ce aparține Sofiei Sofia cu numărul cadastral xxxxx, situat în or. xxxxx. S-a obligat Primarul or. Leova să emită actul administrativ individual privind eliberarea certificatului de urbanism pentru proiectări asupra bunului imobil ce aparține Sofiei Haruța cu numărul cadastral xxxxx, situat în or. xxxxx, conform cererii din 19 februarie 2020. Acțiunea în partea reparării prejudiciului moral s-a declarat inadmisibilă.

Nefiind de acord cu hotărârea din 23 august 2023 a Judecătorei Cimișlia, sediul central, la 21 septembrie 2023 Primăria or. Leova a contestat-o cu apel.

Prin încheierea din 11 decembrie 2023 a Curții de Apel Comrat s-a declarat inadmisibil apelul depus de Primăria or. Leova, deoarece motivarea apelului nu a fost depusă în termenul stabilit de lege.

La 03 ianuarie 2024 Primăria or. Leova, reprezentată de avocatul Andrei Coadă, a depus recurs împotriva încheierii din 11 decembrie 2023 a Curții de Apel Comrat, solicitând casarea încheierii recurate.

În motivarea recursului a indicat că nu a recepționat hotărârea motivată a primei instanțe.

La 15 ianuarie 2024 Curtea Supremă de Justiție a expediat intimatei Sofia Haruța copia recursului.

În conformitate cu art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 11 decembrie 2023. Conform avizului de recepție atașat la materialele cauzei, încheierea instanței de apel a fost recepționată de către recurent la data de 19 decembrie 2023. (f.d. 41 vol. II). Prin urmare, recursul declarat la data de 03 ianuarie 2024 este în termen.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Studiind actele cauzei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel, din următoarele considerente.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Materialele dosarului atestă că prin încheierea din 11 decembrie 2023 a Curții de Apel Comrat, s-a declarat inadmisibil apelul depus de Primăria or. Leova, deoarece motivarea apelului nu a fost depusă în termenul stabilit de lege.

Instanța de apel a menționat că deși la data de 01 noiembrie 2023 a recepționat hotărârea motivată a primei instanțe, apelantul nu a prezentat motivarea apelului în

interiorul termenului legal de 30 de zile de la notificare, termen imperativ prevăzut de lege.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră întemeiată încheierea din 11 decembrie 2023 a Curții de Apel Comrat, menționând următoarele.

Conform art. 236 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.232 alin.(2).

Conform art. 232 alin. (1) Cod administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel.

În temeiul art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Materialele cauzei atestă că hotărârea primei instanțe a fost pronunțată la data de 23 august 2023.

Nefiind de acord cu hotărârea din 23 august 2023 a Judecătorei Cimișlia, sediul central, Primăria or. Leova a depus apel, cu respectarea termenului prevăzut de art. 232 alin. (1) Cod administrativ.

Conform avizului de recepție contra semnătură, atașat la materialele cauzei, se confirmă recepționarea de către apelanta Primăria or.Leova la data de 01 noiembrie 2023 a hotărârii motivate a instanței de fond (f.d. 23 vol. II).

Prin urmare, nu există niciun dubiu că hotărârea motivată a primei instanțe a fost notificată apelantei de către instanța de judecată.

Astfel, termenul pentru prezentarea motivării apelului a început să curgă de la data de 02 noiembrie 2023, ziua imediat următoare datei notificării hotărârii motivate a primei instanțe și a expirat la data de 01 decembrie 2023.

Însă, apelanta Primăria or. Leova nu a prezentat motivarea apelului în termenul prevăzut de lege.

În astfel de circumstanțe, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază că Curtea de Apel Comrat just a considerat a fi incidente cazului prevederile art. 236 alin. (2) lit. e) Cod administrativ și prin încheierea din 11 decembrie 2023 întemeiat a declarat inadmisibil apelul depus de Primăria or. Leova.

Mai mult, la 27 octombrie 2023 hotărârea motivată a instanței de fond a fost plasată pe site-ul instanței www.instante.justice.md.

Respectiv, apelantul a avut posibilitatea reală de a verifica și de a lua cunoștință cu hotărârea primei instanțe, inclusiv de pe portalul național al instanțelor de judecată www.instante.justice.md.

La caz, se reține că, în hotărârea *Gurzhyy versus Ucraina* (01 aprilie 2008), în care reclamantul nu a primit copii ale hotărârilor judecătorești care i-au fost transmise de instanța locală prin poștă obișnuită, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului a considerat că, a fost chemată să examineze nu numai ce măsuri au fost luate de autoritățile judiciare pentru a se asigura că reclamantului i-au fost comunicate cu promptitudine deciziile, dar și acțiunile pe care reclamantul le-a luat pentru a se informa cu privire la evoluția procedurilor sale.

Conform art. 24 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți. Participantul care își exercită drepturile procesuale în mod abuziv și nu își îndeplinește obligațiile procesuale cu bună-credință răspunde potrivit legii pentru prejudiciile materiale și morale cauzate.

Contrar acestor prevederi legale, apelantul nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen și nu a depus la instanța de apel, motivarea apelului în interiorul termenului legal de 30 de zile de la notificare, termen imperativ prevăzut de lege.

Avocatul Andrei Coadă, care reprezintă interesele recurente/apelante Primăriei or. Leova, a cunoscut despre neajunsurile cererii de apel, însă într-un mod nejustificat, având la dispoziție 30 de zile, nu a întreprins acțiuni, care ar dovedi intenția de a prezenta motivarea apelului, or fiind conștient că a depus doar apel nemotivat, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, de a proteja drepturile sale de acces la instanță, fapt, însă ignorat de aceștia. Avocatul Andrei Coadă nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen.

Mai mult, instanța de recurs notează că Andrei Coadă, în calitate de avocat, este o persoană abilitată și calificată, jurist, dispune de licență de avocat și se prezumă că cunoaște prevederile legale referitoare la modul și termenul de declarare a apelului împotriva hotărârii judecătorești, iar conform art. 1 al Legii cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002, trebuie să pledeze și să acționeze în numele clienților săi, să practice dreptul, să apară în fața unei instanțe judecătorești sau să consulte și să reprezinte în materie juridică clienții săi, acțiuni însă omise de către acesta. De altfel, potrivit art.65 alin.(1) din Codul administrativ, culpa unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului.

Astfel, reprezentantul apelantei, avocatul Andrei Coadă urma să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale. Avocatul Andrei Coadă, ca reprezentant al Primăriei or. Leova, fiind interesat în soluționarea prezentei cauze, urma să întreprindă măsurile necesare de a proteja drepturile persoanei reprezentate de acces la instanță.

Însuși reprezentantul apelantei, avocatul Andrei Coadă în cerere de apel nemotivată a indicat că își rezervă dreptul de a completa cererea de apel cu argumente suplimentare, după ce va face cunoștință cu hotărârea motivată a instanței de fond.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauzele Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Instanța de recurs accentuează că conform legislației în vigoare, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate în recurs sunt neîntemeiate, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) Codul administrativ, Completul de judecată al al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Primăria orașului Leova, reprezentată de avocatul Andrei Coadă și se menține încheierea din 11 decembrie 2023 a Curții de Apel Comrat, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Sofia Haruța împotriva Primarului orașului Leova cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea emiterii actului administrativ și repararea prejudiciului moral.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă